

Registrert arbeid er til fordel for alle!

Er du en arbeidstaker?

Hva betyr registrert arbeid?

- Beskyttelse og ytelser: Pensjon, trygderettigheter, helsetjenester, betalt ferie og beskyttelse mot urimelig oppsigelse eller andre arbeidsrettslige lovbrudd.
- Regelmessig utbetaling av lønn, samt løvpålagt trekk av trygdeavgifter og skatter.

Jobber jeg registrert? Sjekkliste

Du bør ha ...

- **Arbeidskontrakt** som angir arbeidsvilkår, plikter og rettigheter, informasjon om arbeidsgiveren og hvem som er ansvarlig for lønnsutbetalingen.
- **Regelmessige lønns slipper** justert etter faktisk arbeidstid, overtid, sært tillegg (f.eks. for natt- eller helligdagsvakter).
- **Beskyttelse mot diskriminering** basert på kjønn, religion, nasjonalitet eller etnisitet på arbeidsplassen.
- **Rett til pauser**, ferier og fridager.
- **Rett til sykefravær** og vern i tilfelle arbeidsulykker og yrkessykdommer.
- **Registrering i trygdesystemet** med tanke på f.eks. pensjoner, arbeidsledighet, helsetjenester.
- **Rett til representasjon**, fagforeningsmedlemskap og å streike.
- **Regelmessig betaling av bidrag** f.eks. pensjonsbidrag.

Driver du en bedrift?

Ansetter du eller planlegger å ansette arbeidstakere?

Hva betyr registrert arbeid?

- Overholdelse av arbeidsrettslige bestemmelser. Å sikre for at arbeidstakernes rettigheter ivaretas.
- Sikre rettferdig konkurranse mellom virksomheter.
- Skape et stabilt og motiverende arbeidsmiljø som fører til en produktiv arbeidsplass.
- Unngå sanksjoner, bøter, siktelse og omdømmerisiko.

Som bedriftseier og arbeidsgiver bør du ...

- Være oppmerksom på ansettelsesvilkårene som er fastsatt i ditt lands regelverk. Sjekk om du:
 - ▶ overholder de nasjonale tariffavtalene for lønn og fradragberettigede kostnader
 - ▶ betaler skatt og trygdeavgift i henhold til gjeldende regler
 - ▶ utsteder lønns slipper på riktig måte
 - ▶ sikrer syke eller fødselspermisjon og ferie/permisjoner i henhold til gjeldende regelverk
- Registrere de tilstedeværende arbeidstakerne, deres faktiske arbeidstid og all informasjon om betalinger, i henhold til gjeldende nasjonale regler og EU-regler.
- Implementere reglene for helse og sikkerhet på arbeidsplassen, og sørg for et trygt miljø for dine ansatte.
- Sørg for at dine ansatte har rett til å arbeide lovlig i ditt land.

Hvis du eier en bedrift og er usikker på reglene i landet ditt for lovlig ansettelse av arbeidstakere, kan du ...

- Ta kontakt med det lokale Arbeidstilsynet.
- Ta kontakt med din nasjonale og/eller lokale arbeidsgiverorganisasjon.
- Ta kontakt med institusjonene som er ansvarlige for arbeidslivsregler og helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Du kan bli ansett som uregistrert arbeidstaker hvis ...

*Du får betalt kontant
utenlønnslipp.*

Hvis du ikke har noen skriftlig
arbeidsavtale

Hvis arbeidsgiveren din ikke
registrerer arbeidet ditt eller betaler
skatt og pålagte avgifter.

*Hvis en del av lønnen din blir betalt
kontant, **er det sannsynligvis elvis
uregistrert arbeid***

Hvis arbeidsgiveren din kun oppgir en del
av arbeidstiden din og betaler resten kontant,
jobber du delvis uregistrert. Dette inkluderer
uregistrert overtid og ekstra skift. Det kan
virke praktisk, men det reduserer rettighetene
dine og gjør at du står uten full
dokumentasjon på arbeidsforholdet.

*Du er selvstendig
næringsdrivende, men behandles
som en ansatt – **en såkalt avhengig
selvstendig næringsdrivende***

Hvis du er registrert som selvstendig
næringsdrivende, men arbeider under ledelse av
en sjef, har faste arbeidstider eller er avhengig av én
kunde, kan det være at du driver med falsk selvstendig
næringsvirksomhet. Det betyr at du blir behandlet som
en arbeidstaker uten rettigheter eller beskyttelse.

Selv om du er registrert som selvstendig
næringsdrivende, kan du i enkelte land bli ansett
som arbeidstaker med fulle rettigheter, særlig
når noen leder arbeidet ditt, fastsetter
lønnen din og du utfører arbeidet
personlig.

Hva kan du gjøre?

1. Kontakt det lokale Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet og organisasjoner kontrollerer og inspisierer virksomheter. De kan gi råd om hvordan du melder fra om uregistrert arbeid. Arbeidstilsynet gir ofte informasjon om din rett til å kreve eventuell ubetalt lønn, i tråd med EU-retten.

2. Ta kontakt med en fagforening

Fagforeninger representerer arbeidstakere, fremmer rettigheter og bedre arbeidsforhold. De går i dialog med arbeidsgiverorganisasjoner. Ta kontakt med din lokale fagforening eller med de tillitsvalgte på arbeidsplassen din.

Lær mer

På nettsidene til **Den europeiske arbeidsmyndigheten** kan du finne ditt nasjonale kontaktpunkt og få råd.

<https://www.ela.europa.eu>

Det europeiske Arbeidstilsynet
Landererova 12, 811 09 Bratislava I, Slovakia

Publications Office
of the European Union

Luxembourg: Den europeiske unions publikasjonsskontor, 2025

© European Labour Authority, 2025

Print ISBN 978-92-9415-235-0 doi:10.2883/4988543 HP-01-25-025-NO-C

PDF ISBN 978-92-9415-234-3 doi:10.2883/9070718 HP-01-25-025-NO-N

Forside, © Gorodenkoff/stock.adobe.com; © JackF/stock.adobe.com; © wave-break3/stock.adobe.com. På innsiden av sidene, © K Seisa/peopleimages.com/stock.adobe.com; © New Africa/stock.adobe.com